

BUDAPESTA
17 Aprile st. v.
Joi 29 Aprile st. n.

Va esi joi'a si duminéc'a.
Redacțiunea: *Strad'a*
arborelui verde nr. 13.

Nr. 30.

ANUL XVI.
1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Politic'a cea mai întielépta.

Nu ve spariati, n'avemu sè facemu politic'a! Pe aceste pagine discuțiunea politic'a nu are locu. Terenul nostru e altul, difere cu totul de celu politicu, vom rămâne numai pe acesta.

Înse ori cât de multu diferu aceste dóue terenuri, adeca politic'a si viét'i'a sociala, totusi între ele esiste o legatura strîmta; ele una fàra alt'a asiá dicèndu nu potu sè subsiste: politic'a spriginescè viét'i'a sociala, ier acést'a dà nutremèntu si împulsu politicèi. Vorbindu dara despre un'a, anevoie putemu sè evitàm d'a nu vorbi si despre cealalta; iéta si caus'a pentru care figuréza în fruntea acestui articolu cuvèntul „politic'a“.

Avèndu aceste dóue concepte, o legatura atât de intima, de sine urmèza, cà ambele sînt o potriva importante. Prin urmare noi, cei ce ni-amu alesu terenul socialu, avemu unu câmpu de activitate tocmai atât de vastu cà ce se ocupa de politic'a.

Acestu vastu terenu ni ofere mii de cestiuni, de cari pân'acuma nimene nu s'a ocupatu, càci viét'i'a sociala a fost ignorata la noi cu dssevèrșire. Toti facu numai politic'a, si uita, ma desconsidera, ceea ce este tocmai atât de importantu cà politic'a, adeca cestiunea sociala.

Si ce gresiéla mare e acést'a!

Unu bunu politicu trebuie sè-si imprascia privirea asupra totului ce pòte sè vina întru ajutorul tendinței sale, cauta sè spriginéscà tóte mijlócele de cari mai târziu si el se va putè servi, cari îl întarescu si cari îl sustînu.

Unu bunu politicu nu pòte desconsiderá viét'i'a sociala, ci din contra va tinde a-i dá alimentele necesarie pentru întarirea ei, sciindu pré bine, cà acele i vor respalatí îndieciitu sacrificiile materiale si spirituale.

A cautá dara mijlócele prin cari viét'i'a sociala sè se pòta întari, desvoltá si redicá la înnalțimea misiunii sale, iéta ceea ce nu trebuie sè uite nici unu momentu aceia, cari au rolul d'a conduce destinele unei națiuni.

Acuma vine întrebarea: cari sînt acele mijlóce?

Nu este scopul acestor șire d'a însirá tóte. Vom indegetá numai celu de frunte, care e temeiul tuturoara, si din care — cà din sòre radiéle — isvorescu tóte celelalte. Acesta se numescè: *șcòla*.

O națiune care voiesce sè produca ceva pe terenul înaintării, care vré sè traiéscà: trebuie sè aiba o

basa dupla, de care sè se împroptéscà, care sè-o sustîna, cum sustine pamèntul pe omu. Acést'a basa dupla e: cultur'a intelectualu si buna starea materialu.

Cu aceste ori care națiune va propași, fàr aceste nici un'a.

Șcòl'a produce cultur'a, acést'a dà nascere bunei-stàri materiale, si ambele redica națiunea ce le posede.

Pàna ce noi nu vom avè în tóte satele școli bune, cari sè lumineze poporul, sè-i deștepte dorul de cultur'a, sè-i arete càile ce conducu la buna starea materialu, sè-i inspire sentimentul demnitàtii naționale: pân'atunce nu ne vom putè afirmá cà națiune si tóta nisuinti'a barbatilor nostri conducatori va rămâne numai o lucrare cladita pe nisipu.

Poporul e temel'ia unei națiuni, dela poporu trebuie sè încépa a lucrá celu ce voiesce sè redice o națiune. Școli bune dar pentru poporu! Acést'a sè fia devis'a salvatòre!

Acést'a e politic'a cea mai întielépta!

I. V.

Serman'a violinista!

— *Novela originala.* —

Vèntul suflá rece si cu vehementi'a turbata, aplecându fàra 'ndurare vèrful si coron'a arborilor maestrosi, cari în négr'a nópte apareau cà niște spirite negre, ce se 'nchinau unei puteri supranaturale nevedite. Huh! cum siuerá de înspaimèntatoru prin cren-gile uscate ale arborilor, îti pareà cà treceau legiòne de spirite, cu aripele svlturnate prin aeru.

Continuu batea vèntul... si ièrasi càte o pausa.

Asculta! asculta! Ce tonuri sè fia acele? Vèntul, ce mai nainte siuerá cu turbare, a mai încetatu, si nu mai cà unu zefiru de véra îti transporta la audiù niște tonuri dieesci. Asculta, càt e de durerosu mișcatoru, càt e de suavu desperatu; îti pare cà-ti rupe ànim'a! Óre de unde s'aude acést'a musica sublím'a? Dóra din atmosfera? Pare cà si vèntul ar cunòsce suveranitatea si si suavitatea melodiei triste sfășietòre, càci a devenitu atât de linu!

Unu adagio linu inocentu farmecatoru, cà o suvenire încântatòre din pruncia, apoi tonurile devinu mai pline de emoțiune si afectiune si prin unu intermezzo maestritu, trece într'o plângere trista elegica plina de durere, de o durere mare profundu simțita, ce numai acela a putut'o reproduce, carele a simțit'o.

Îți pare că-su conduse de mân'a unui negru destinu ce te duce la desperare.

Acum tonurile si-au ajunsu gradul supremu. Ce fantasia, ba ce durere! . . . Apoi scadu . . . totu mai debilu . . . totu mai debilu . . . numai niște frânturi se audu, îti pare că mân'a care le-a produsu, prin durerea mare interna, a ostenitu . . . înca niște acorde ultime, care espirara în întunerecul noptii, mânate de vântu departe, departe . . .

Lun'a palida apare printre norii desi de pe ceriu, respândindu o lucóre fantastica melancolica, si la lumin'a ei cam obscura putemu observá o umbra svelta, négra cá spirítul noptii, dar acea nu se mișcă, ci stetea radiemata de unu arbóre naltu vechiu, ce se 'naltia naintea unei colibióre mici parasite, delasate, afara din orasiu, de unde veniau tonurile sfașietóre ale violinei. Si colibiór'a parea trista, uitata de lume; nu mai de tempestati, de vântu, de plói'a ce o atingere fára crutiáre, pare a nu fi uitata.

Ore cine erá locuitoarea colibiórei deplorabile?

Fiint'ia cea ce stetea radiemata de arbórele dinaintea casei, nu se mișcă si erá asiá de tacuta cá o statua fára de vietia. Dómne cine scie, cine e? Ce voesce fantom'a asta necunoscuta, aici în locul acesta, pe timpul estu nopturnu, pe tempestatea asta viforósa? Dar asta nu e pentru prima-data cá o vedemu pe aici ratecindu nóptea, când lun'a luminéza, nóptea când stelele lucescu; nóptea când e mai négra si tempestósa, ea se presinta negreșitu. Vine nevedhuta si piere nevedhuta cátra dióri. Si acu e atát de tacuta; cu o atentiune încordata se pare a urmá tonurile violinei dulci si plângátóre, cáci necontentitu privesce spre ferést'a mica si întredeschisa, de unde provinu acele; si o lumina obscura straluce din ferestutia afara în nópte . . .

Vântul reîncepú de nou cu vehementia. Lun'a se ascunse de nou sub unu velu desu de nori, ce aninau desu de firmamentu.

O dama înca tinera, svelta, pe acárei frunte se vedeau urmele multor dureri desperátóre, cari trecura de multu, si de atunce sperantiéle vietii ei vescedira, cadiura cá frundiéle de pe arbori, mânate de vântul de tómn'a, în mai multe rânduri se ivi frumós'a primavéra suridiéndu pentru cei ce sperau într'unu viitoru fericitu, si producéndu pentru ea durere. Sermana femeia! Sermana violinista!

Multu timpu privi tacuta violin'a sa sonóra, pe acárei corde esecutá fantasía acea mișcátóre, tonurile cele víi dureróse, cari erau numai unu echo al ánimei ei triste si dureróse, o vibrare a ánimei ei frânte si plângénda.

Unu poetu își vérsa durerea în poesiile sale si-si afla mângaiere; o filomela care si-au perdutu soșul seu iubit, își deplânge sórtea cu cântul ei sublimu, si i raspunde echoul silvelor, si afla mângaiere: dar femeia asta parasite, izolata, aflá-si-va mângaiere în tonurile violinei sale? Séu tonurile aste víi — femeia simte adâncu — i-au renviatu numai simtiémințele sale, i-a sguduitu numai de nou internul seu? Da, ea de multu a parasitu pâna 'n ór'a ast'a cântul violinei sale, pentru cá nu mai sperá!

— Adi sânt diece ani decând pentru prima óra vedíui pe Paulu. Si acum, dupa ce de multu m'a uitatu, m'a parasitu acela ce l'am iubit nemarginitu, si-acum îl iubescu si îl urescu înca. O! ánima nebuna! — si-apoi o durere sfașietóre i nadasí peptul, si ar fi plânsu, plânsu, dar a plânge nu mai putea cáci isvorul lacrimelor bine facátóre a secatu demultu, si numai simtiea cá ánim'a e tredita din letargia ghașiósa, si o

dóre, cáci durerea ce erá îngropata isbucni de nou cu o vehementia.

Unu doru nemarginitu caruia nu-i putú resiste o conduse de chiar adi, în díu'a asta pentru ea memorabila, luá violin'a sa în mâna, dupa pauza de 4 ani. Si pe biét'a femeia o emoționá, si pulsul i batú de nou flagrantu, si tóte vibrele i erau electrisate pân' la frenesia; si vântul ce suflá pe afara rece se jocá cu perul ei negru cá nóptea. Dar vântul ce se jocá cu perul ei negru, de ar fi pututu nará ei despre fiint'ia acea ce stetea radiemata afara naintea colibiórei ei, în întunericul noptii, privindu spre ferést'a ei cá o naluca ce ti-o e aréta nóptea în visu, si de iér fi pututu spune, cá cine e acea óre ce ar fi dísu? — — Erá odata o copila ce purtá frumosul nume de Lucia, si erá o copila bela cá idealul unui poetu, erá frumós'a Lucia, cá o dína si desmerdata cá zefirul de séra. Copil'a tinera, Lucia mândra erá — femeia din colibiór'a parasite, femeia asta izolata, fára de credintia si sperantia, cu ánim'a frânta. Sermana artista, sermana femeia!

Adi sânt diece ani decând ea cunoscu pe Paulu. Si Paulu a acompaniatu într'unu concertu elegantu prim'a ei cu celbul seu. Si Lucia, tiner'a artista erá superba a se produce cu violina sa dulce, acompaniata fiindu de Paulu N., ce deja își eluptase renume europeanu. Si Lucia începú a iubi pe Paulu, cum iubescu o féta tinera pentru prima data, cu unu amoru finu delicatu, cum ardóreza o copila pe idealul seu, cu o dieitata, asiá iubiá beata Lucia pe Paulu.

Concertul se finí si avú unu succesu stralucitu; publicul aplaudá pe tiner'a artista cu frenesia. Si Lucia erá plina de fericire si orgoliu, de fericire si orgoliu pentru cá si Paulu erá multiamitu cu ea, si el veni si i întinse bratiul conducéndu-o afara din sala, si-i facú complimentele cele mai magulítóre si apoi i siopti ceva la urechia. Si Lucia plina de fericire cugetá ea ei doi în eternu vor fi fericiți. Oh! ilusiuni!

Paulu înca începú a iubi multu pe tiner'a artista, cátra care îl atragea talentul ei frumosu, si inocintia ei prudenta. Lucia pași în publicitate în mai rânduri cu violin'a sa sublima, si în totu locul aduná cununi de tauri. Si Paulu în totu locul o urmá ca o umbra lumin'a.

— Paulu, decumva tu me vei parasi cândva, eu nu voiu iubi nici o fiintia în lume, si voiu fi nemarginitu nefericita pentru cá te voiu iubi în eternu!

— Nu presupune despre mine, scumpo, cá nu te voiu iubi cândva! Ce e dreptu, cá artistu am iubit schimbul, dar da cátra tine nici odata nu me voiu schimbá, — si sermanul tare a fost convinsu însusi despre adeveral cuvintelor sale. O! Lucio! Lucio!

De si Lucia erá frumós'a cá o flóre, inocenta cá o vióra, casta ca o lilia, si o artista dragalasia, dar erá înca o copila tinera nedevoltata, cá unu pupu de rose întredeschisu.

Dar putea o astfel de tinera copila pentru totu-de-una umplé ánima unui tineru artistu mare, 'naintea cáruia unu publicu mare se închina, desmerdându-l, 'naintea cáruia multi ochi seducatori i surideau cu placere, care trebuia numai sè întinda mân'a spre arupe cele mai frumóse flori; care posedea apoi natur'a unui pruncu sburdaticu ce odata ajunge într'o vale romantica, unde natura se pare a fi adunata tóte grațiele sale, míi de suave, dulci flori, ce cu placere își leganau corónele lor, naintea lui. Copilul usioratecu cugeta cá valea asta e pentru el creata, florile-su ale lui; alérge rupe ici o flóre, se uita la ea cu placere, apoi colo o flóre, apoi fuge, pe cea d'ântáiu o arunca si rupe a dóu'a, si asiá mai departe, el nu cugeta ce devastare a

facutu, nu cugeta că pe toate le lasa frunte și lacrimându. Ba, poți că și cugeta, dar apoi e târziu!

Sermana violinista, ore nu vei ajunge și tu sörtea florilor rupte?

(Va urină.)

IULIA CÂMPEANU.

O noapte de vëra.

Blând'a luna dintre stele suridëndu veghiëza lina,
Filomel'a dulce cânta pe sub flöre lângă crinu,
Si-ale câmpilor florice se desmërda 'n visu usioru
De-a zefirului suflare, d'alui siöpta de amoru.

Iër când bub'a uhuinda se avënta 'n sborul greu,
Peste crengi în nemișcare, la prada din cuibul seu,
Paserea din somnu trezita ciripește sficios,
Si frunzele linn vibrëza scuturându rêu'a în jos . . .

Unu pastoru colo în vale cânta-o doina încetu jalindu,
Numai ecou i consöla al seu gemetu repetëndu,
Din visarea-i îl trezesce glasul cânelui fidelu,
Care latra vre-o umbra si se uitu lungu la el.

Si cu 'nctul bländu adörme cea din urma voce linnu,
Dörile 'n ceriu se aröta mändru, veselu, seninu;
Si natur'a töta, töta, s'a umplutu d'unu sântu odoru,
Care inim'a îndëmna la credinã si amoru!

A. ST. S.

Unu micu studiu despre „sarutare“.

În Roma se serbã într'o dî nunt'a princesei G. Mirii steteau înaintea altarului și preotul ridicase mânila spre a le dá binecuvëntarea, când iëta mam'a miresei apare înaintea nóuei parechi și aplica ficei sale niște palmi, cari acëst'a le primì cu tacere. Öspetii întrebau indignati pe princess'a, că ce poți fi caus'a acestei — pedepsiri?

— Fiic'a mea, — respunse ea liniscita, — își câștiga prin aceste palmi dreptul, la casu de s'ar simtì nefericita, a puté anulá si disolve casatori'a, deörace poți documenta, că eu cu putere fisica am silit'o la acësta casatori'a.

Princess'a prin faptul acesta nepotrivotu, a repetitu numai unu obiceiü, care în seculii mai dinainte erã förte desu întrebuintiatu de cãtra parinti. Asíá de esemplu în secolul XI-lea atãt erã de latitu, încãt se aduse o bulla papala, prin care sub grea pedëpsa bisericësca si se împunea miresei, a dá mirelui înaintea altariului o sarutare pe façia. O sarutare, prin care își manifestá consensul la casatori'a în façi'a poporului.

Cã se sarutau mirii înaintea sevërșirii actului de casatori'a, este unu obiceiü förte vechiu și ajunge pâna în timpurile anticittãtii clasice. Deja întiepleptul Solon pretinde, că mirës'a se mânãnce la serbatörea lui Hymen, o bucata de meru gutü, fiindu marele legislatoru de parerea: „cã prin aceea mirës'a maresce placerea primei sarutãri, ce dá mirelui“.

Caus'a, ce a datu mai äntãiu motivu sarutatului la Romani, se fi fost förte prosaicu. Severul Catone numise vinul „isvorul stricãtiunii“ și plantase în Romani credinã, că abstinerela dela vinu ar fi o virtute „ce place Dieilor“. Înse femeile romane gustau pré bucuros din vinul celu dulce, dar focusu cá lav'a, ce cresceã pe insulele Greciei, si deörace unele gustau pré bine, se tradau barbatilor. Unu senatoru facü colegilor sei propunerea, a primì o controla originala, care sè o

esecute fia-care tata de familia la vëtr'a sa propria; adeca de câte-ori se reïntorcea severul pater familias acasa, trebuia soçi'a si toti casenii de secsul femininu sè-si ofere buzele spre sarutare, spre a se puté convinge, că amirösa a vinu ori ba. Barbatii aflara în acësta controla atãta placere si bucuria neeshauribila, încãt de atunci în Roma sarutãrile necurmatu s'a datu si redatu.

Consãngenilor barbatesci le erã permisu a sarutã damelor casei numai fruntea; acësta sarutare se numia sarutarea de stima si venerãtiune, si se asemenã cu sarutarea, care o punea Romanul reïntorcëndu-se în patria, pe prim'a glia din pamëntul patriei sale, séu cu sarutarea, ce o punea Prusias pe pragul usiei, peste care intrã în senatu.

Legile romane tractã sarutarea cá o *res sacra*, cá ceva sântu, si pedepsia pe acelu barbatu, care sarutã o fëta. ori o agraiã pe strada séu o petrecea contra vointiei ei, cá pe unu criminalistu.

În timpurile imperãtiei romane, precum s'a pierdut multu si din religiune si moravuri, asíá s'a pierdut si respectul façiã de sarutare, si sarutatul deveni mãnia, asíá d. e. la ospetie trebuia öspele sè sarute de atãte ori gur'a sclavei, ce serviã la mësã, din câte litere constã numele domnului casei. Imperãtii si cei mai puternici ai imperiului își lasau sè li se sarute mânila, piciorële si tivitur'a vestmintelor, iër amicii între sine se salutau — prin sarutãri.

Crestinismul, ce predicã abnegãtiune si ascetismu, afurisi sarutarea de amoru, cá o lesiune a virginitãtii; crestinii se salutau prin „sarutarea de pace“, înse asíá, încãt numai secele între sine se sarutau.

Sãntii parinti au purtatu resboiu de péna vehementu pentru si contra sarutãrii; asíá d. e. S. Ioan Chrisostomul aflã în sarutare ceva „placutu, amabilu“ si iertã a sarutã o fëta, înse „cu änima curata si fara lacomia“; pe când Tertulian, care avea în vedere „sarutarea lui Juda“, afurisiã sarutarea — cá pe o cursa a diavolului. Sarutarea, ce-si dá laicii sub serviçiul Ddëiescu, fu oprita prin dënsul, si acestia fure admoniatu, a sarutã preotilor si episcopilor lor mânila, si episcopului Romei, papei, vërful piciorului. Unu usu, care pâna în diu'a de astadi se esercëza cu ardöre de cãtra catolicii; iër popii au fost destulu de modesti, si au lasatu sè cose pe vërful papucului, ce-l saruta credintiosii, reliquiele vre-unui Sântu. Cardinalii si regii saruta papei mân'a si episcopii genunchii.

Dëca aruncãmu o privire asupra timpului presinte, ni se pare, cumca clim'a, regiunea, cum si moravurile popörelor, aru avé o înfluintia datatöre de mesura pentru sarutare. Asíá naçiunile nordice au alesu sarutarea de simbolul salutãrei, si o esercëza sans gêne, pe când popörele sudice si acum marginescu sarutarea între barbatu si femeia, la cercul, ce-l are înca din anticittatea clasica.

Amu puté enarã înca multe despre speciele sarutãrii, cari sânt descrise cu multa agerime de filosofi si umoristi, si în specialu despre sarutarea de amoru, ce o pré marescu poetii în cãntecele lor; înse amu repeti numai lucruri cunoscute.

Sarutarea cea mai frumösa este, care o pune mam'a pe fruntea pruncului seu; acësta e regin'a sarutãrilor si geniul aperatoru în viforul vietiei pentru celu ce a primit'o.

Sarutarea cea mai dulce o dá amorul; si e cu atãt mai dulce, dëca împreunëza o parechia de buze, ce tocmai dupa o mica cërta își dïsera cuvinte aspre si dëca mai lücesce înca în ochi o lacrimiöra de durere.

VIII.

S A L O N U.

De pe Oltu, la 19 aprilie.

(În cimitirul din Braşiovu; unde-i monumentul lui Andreiu Muresianu, o conferinţia, despre unu dînuar de tôte dîlele, împarţire de ajutóre pentru înundati.)

Domnule redactoru!

De multe ori am cetitu în „Familia“ adrese de adtate, càtra óre-care corespondentu, unde-l rogi sè-ti scrie una si alt'a despre viétî'a sociala, de pe la ei. Mie aceea multu îmi place, cà „Familia“ se ocupà cu viétî'a sociala a Românilor, càci pré putînu ne cunòscemu unii pe alții, iér o fóia beletristica forméza unu bunu Salonu comunu, unde ne putemu întêlni mai desu, ne putemu spune unul altu'a, bucuri'a si suferintiele, iubirea si superarea.

Mai cu séma nóue satenilor, cari acasa ne ocupàm mai numai cu cele ale agriculturii, ne vine fórté bine, déca putemu ceti câte odata, cum îsi petrece lumea culta la cetati, si putemu învetià câte ceva dela aceea, si ne face o bucuri'a nespusa, când ne putemu duce câte odata si la cetati, si luàm acolo parte la petrecerile publicului celui civilisatu.

La o astfel de petrecere m'a condusu si pe mine întêmplarea în Braşiovu, la 27 martie a. c. (Si numai acuma ne scrii despre ea. Red.)

Aveam nişte afaceri private, pentru cari merseam pe acea di la Braşiovu; pe cari nainte de amédi le-am si finitu. Erà sè si plecù càtra casa, când mi se acatiara ochii de unu afisiu pe unu coltiu de strada, carele anucià, cumca dl advocatu Ioan Popa dela Sibiu, va tine o disertatiune publica în sal'a otelului „Nr. 1“, pentru nu sciu ce scopu umanitaru. Me decisei a remàné si eu pentru acea séra la Braşiovu si a face caletori'a peste nópte, càtra casa. Interesul meu, cu atàta erà mai mare, càci aflasem cumca disertatiunea va avé de subiectu al seu, Blasiul. Blasiul si Braşiovul, dóue puncte luminatóre în istori'a culturii nóstre naţionale!

Iti poti imaginà, dle redactoru, câte combinatiuni nu potù provocà, în mintea unui sateanu, carele a învetiàtu ceva carte, tocmai la Blasiu.

Timpul îmi erà lungu pâna de sér'a, deci me luai la drumu, sè vediu monumentele românesce de prin Braşiovu.

Me oprii înainte pomposului edificiu al şcolélor românesce. Lacrami de bucuri'a umplura ochii, vedîndu acestu maretru templu al sciintielor. Fàra voia îmi revocai în memorie acele timpuri ale întunecului, când românilor nu le erà iertatu nici şcolé satesce sè-si redice, necum licee; me straportai la Blasiu, înmaginându-mi acele lupte politice, ce le avura întemeiatorii şcolélor de acolo, cu inimicii redeşteptării nóstre; mi se presentara marétiile umbre, ale celor d'ântâiu trei apostoli ai regeneratiunii române: Klein, Sincai si Maior; percursei greutàtile cele imense, pe cari bravii români braşioveni avura de a le învinge, si marimosele sacrificii ce le facura pâna ce isbutira de a redicà acelu pomposu palatu al muselor, înainte càruia stàm; mi se presentara ilustrele figure alui Siaguna, Popasu, Juga si mi se desfetá inim'a de bogatul materialu, ce pòte se dea sufletu si inima, disertatiunii dlui Popa.

Dupa ce-mi desfetai în destulu inim'a la privirea pomposului edificiu, al şcolélor române gr. orientale, îmi îndreptai pasii càtra biseric'a cu chramul Stului

Nicolae. Aici voiam sè depunu o lacrima pe mormêntul autorului nemuritoru al innului naţionalu „Deştepta-te române“, si întrai în cimiteriu.

Îndata la intrare mi se înfaşisara dóue monumente sepulcrale pompóse. Statui pe locu, nesciindu carele este al laureatului poeru. Cu ânim'a palpitânda pasiescu càtra celu mai de aprópe, si cetescu numele „Sotir“. Nume înainte mea necunoscutu pentru cultur'a românesca! Pasiescu la al doilea, si mi se înfaşiséza cu litere aurite numele „George Cristureanu“. Acest'a este acelu Cristureanu, îmi împaginai îndata, acàru portretu l'am vedîutu în panteonul gimnasiului, unde se afla portretele fondatorilor acelu institutu de cultura, si despre care mi se spusese, cà pentru institute de cultura a testatu tóta averea sa, ce trece peste sum'a de 30,000 fl.

Am plecatu genunchii înainte acestui mormêntu, si am dîsu pentru odihn'a sufletului seu, unu tatalu nostru. Me apucaí apoi sè cetescu inscriptiunea întréga, ce se afla pe monumentu. Léta-o:

„Scól'a din Blasiu n'am învetiàtu,
Ci pe alui Lazar si pe alui Eliadu,
Ce românismul ne-a datu,
Când am fost degeneratú.“

Apoi o nota mai jos:

„Scól'a iesuitica a Românilor renegatú.“

La cetirea acestui epitafu, despre care aflasem, cumca si l'a gatitu el în viétia, mi s'a întristatu inim'a, asupra ratacirilor omenesce.

Sermane, Cristurene, îmi dîsei. Tu îti ici de prototipu pe Eliade si pe Lazaru si totusi ideile si ambiţiunea ta, cât departe zacu, de acele umbre maréti ale culturii românesce. Déca ai învetiàtu în şcol'a lui Eliade, atunci trebuie sè scii, ce a scrisu acelu nemuritoru barbatu românu, în prefaţa la fabulele lui Cichindealu. Léta ce dîce Eliade: „Cei dincolo de Carpati ne-au adusu nóue luminele din isvorul filosofiei germâne. Dar, fratilor români, mari barbati au eşitu dintre voi dincolo de Carpati, si de acolo a venitu si în zidurile derapenate ale Sântului Sava nemuritoriul nostru George Lazar, care s'a pusu sè arunce semêntiile naţionalitãtii într'unu pamêntu nelucratu si plinu de rodnicie. Cetiti, tinerilor, pe Paul Jorgoviciu, Petru Maioru, Cichindealu, Sincai . . . si veti învetià într'ensii si limb'a vóstra, si ceea ce au fost mosii vostrii, si ceea ce veti puté fi, de veti urmá învetiaturelor lor. Acestia toti au fost jertf'a închinării lor întru sluşb'a naţiei. Si mórtea lor pòte fi o vecinica dovéda a înnaltei lor solii si a împlinirii ei cu desevêrsire“.

Léra Cichindealu pe care-l maresce Eliadu, învétia: „Noi români sîntemu una: nu e aici grecu séu latinu, unitu séu neunitu . . . un'a trebuie sè fia naţi'a românesca“. De le ceteai numai aceste, nu muriai cu sufletul plinu de ura confesionala, si de te îndestuliai cu aceea, cà faptele sè-ti maréscu numele, cà a le lui Lazaru pe a le lui, atunci îti luai pentru inscriptiunea teu sepulcralu, modelul din cimiteriul gr. orientalu din Avrigu, unde puteai sè cetesci pe mormêntul acelu întemeiatoru al culturii din tiér'a ta natala, urmatoriul epitafu, scrisu de ênsusi Lazaru:

„Stai vieftuitoriuile si cetesce,
Dup'aceia socotesce,
Trista omului sórte,
Nepregetatóre mórte!
Ce esti tu, eu am fost:
Acésta o învétia de rostu.
Ce sînt eu acum, vei fi.
Când ceasul îti va sosi!“

Dicându unu „Ddieu sè-l ierte“ pornii printre morminte, spre a cercetá dupa monumentul lui Andreiu Muresianu. Scieam adeca, cá pe la anii 1865—1866 se instituisè în Brasiovu unu comitetu pentru de a aduná contribuțiuni, spre a se redicá unu monumentu la mormântul bardului naționalu; de aceea cautám eu monumentul. Ne aflându-l în acestu cimiteriu, eșii în curtea bisericeii si întálnindu acolo o baba be-trána, o întrebai, cá cunoscutu-a dèns'a pe Andreiu Muresianu. Cum sè nu, dara Domni'a sa a muritu de multu, numai cocón'a mai traiesce si locuiesce în cetate. Ei dar, eu pe Andreiu Muresianu îl cautu, unde este îngropatu? La biserice'a despre tocile, fu respunsul. Me dusei acolo, luai crucisiu si curmedisíu cimiteriul, si cu ajutoriul unui școlariu, aflai mormântul, dara nu aflai si monumentul laureatului poetu.

Plinu de venerațiune cátra osemintele ce zacu sub gl'á rece, îmi plecai genunchii la o mica ruga, rugându-me de nobilul seu sufletu, cá sè ierte posteritatea, căci înca nu i-a redicatu unu monumentu demnu de nemurirea lui.

Erá spre séra, deci parasii locasiurile mortilor, si me grabii la vale spre cetatea Brasiovului, si îmi îndreptai pasii la otelul numitu: „la nr. 1“.

La pórt'a otelului mai aruncaí odata ochii pe afisiul ce înfașisá cu litere mari numele „Ioan Popa“ si cetindu din nou cuprinsul aceluia, aflai ceva, ce la prim'a ocașione îmi cadíuse de sub vedere. Erá publicata adeca, o disertațiune umoristica. Sermanul de mîne, îmi cugetai, dar n'ai pututu ceti mai bine acelu afisiu, înainte de prándiu; vedi, tu te așteptai la nu scíu ce disertațiune sciintifica, patriotica si naționala, si în fine ai remasu în Brasiovu, cá sè asculti la nu scíu ce comedii. Inse, déca am statu pâna acuma, mai stau înca o óra, dóue, sè vediu ce-o sè fia.

Într'aceea, unu publicu elegantu începe a se stracurá de alungul curtei otelului, cátra sal'a cea mare. Eu me retrasei de o parte, si mi s'a îndulcitu inim'a de frumós'a limba románésca, care e audiam. Atátia domni si atáte dame, toti románi, n'am mai vediutu la unu locu, cáti vedeam în spaçios'a sala a otelului, pe acárei galería me urcasem eu, din cauza cá nu aveam vestminte de serbatóre. Publicul s'a asiediatu pe la mese ceréndu mâncári si beuturi, iéra eu înghitieam pe galería la noduri. Priveliscea acést'a, vediéndu la olalta atáta publicu románu elegantu, pe fiii si nepotii acelor románi brasioveni, cari au jertfitu mai multu, póte cá toti románii transilvaneni la olalta, pe altariul culturai nóstre naționale, me satisfacea în destulu pentru remánerea mea în Brasiovu, si esíam de acolo plinu de bucuría déca nu ascultam si disertațiunea dlui Popa.

Domniá sa își ocupá locul, si publicul cu tóta hínisceá cautá la dènsul. Îndata la începutul disertațiunii sale, facea schimositate din gura, cari recomen-dau pe comicul. Din Blasiu inse a facutu o caricatura, care m'a disgustatu pâna în adâncul sufletului, cât ne puténdu a așteptá finitul, m'am datu jos de pe galer'ia salei, mi-am pusu caii la trasura si am pornitu cátra casa.

Pe drumu, îmi faceam totu judecáti peste judecáti, cá cum póte unu învetiátu, cá dl Popa, sè-si aléga de obiectu al disertațiunii sale comice, clerurile nóstre? Ce scopu póte dlui persecutá cu acést'a? Ce folosu moralu, séu socialu póte duce disertațiunea sa Brasiovenilor, cari nu cunosc Blasiul si cari n'au nici o legatura cu Blasiul? De ce n'a mersu dl Popu, cá sè descrie pecatele Blasienilor la Blasiu, sè si le auda aceia, si sè se îndrepte, séu sè-l în frunte ei pentru

atacurile nedrepte ce le face lor? Ori ce folosescu laudele puse pe Blasiu, în Brasiovu?

Totu atáte întrebári, pe cari eu cu mîntea mea de sateanu nu mi le putui resolví.

Ajunsei apoi cátra díua acasa, cu firmul propusu, cá mergéndu vr'odata la orasiu, sè încungíuru acele locuri, unde se vor tîné disertațiuni umoristiche spre desfetarea publicului cultu.

Sè nu credi înse, dle redactoru, cá n'asíu fi dusu dela Brasiovu cu mine si impresiuni bune. Frumosul edificiu al școlelor romáue, îmi este totu înaintea ochilor. Apoi am mai audíu si unele lucruri îmbucuratóre. Am aflatu, cumca multi se ocupa seriosu, cu înfiintárea unui díuariu cuotidianu, si vor cá sè convóce o conferinția a contribuitorilor pentru fondul „Gazetei“ asiá numitu fondul Șincaianu, despre carele pâna acum rațiocinii nu s'au facutu. Se crede, cá regulându-se acelu fondu, ar puté eșí „Gazeta“ mai de multe ori pe septemána, si cu timpu în tóta díu'a.

O alta scire îmbucuratóre am audíu, cumca comitetul din Brasiovu, carele aduna contribuiri pentru înundatii transilvaneni, în considerare cá acuma au necesitate mai mare cei saraciti, de bucate pentru seméntia, malaiu pentru gura, bani cá sè-si cumpere vaci la plugu si sè-si faca gardurile si cladirile economice rupte prin povoiuri, dupa ce dispune deja despre vr'o câteva mii de florini, va tramite din sinul seu fára amânare, la locurile calamitáti esmisi, cari sè împarta ajutoriele.

Bine ar si face, căci „bis dat qui cito dat“.

DRUMESCU.

Uni Sesiunea Academíei Románe.

Siedinti'a III

la 22 martie (3 aprile,) presiedinte dl Ion Ghica, secretaru dl B. P. Hașdeu.

Dr. G. Baritiu ofere unu esemplaru din „Analele Asociațiunii transilvane“, prim'a fascióra. Se primesce cu multiamita.

Dr. Cotovu din Hêrsiova tramite manuscriptul cu continuarea traducerii din Titu Liviu; se transmite la comisiunea ad hoc.

Dr. Spasici, secretariul legațiunii sêrbe dela Constantinopolu, tramite în daru Academíei 22 opuscule în limb'a sêrba, cari se primescu cu recunoscintia.

Siedinti'a IV

la 24 martie (5 aprile,) presidiul ordinaru.

Dr. Odobescu tramite dela Paris, din partea Academíei de inscripțiuni, în schimbu pentru publicațiunile Academíei Románe 43 de volume de opuri; primindu-se cu placere, se transmite la bibliotecu.

Urméza o cestiune interesanta, *cestiunea ortografica*. Se constata necesitatea d'a se alege o nóua comisiune pentru revisuirea ortografiei románe. Mai ántáiu inse se nasce o discuțiune, déca acea comisiune trebuie sè se aléga din corpul totalu al Academíei séu numai din secțiunea literara?

În fine se admite prim'a opiniune, si se alegu dnii: Baritiu, Hașdeu, Alesandri, Quintescu si Maiorescu.

Siedinti'a V

la 26 martie (7 aprile,) presidiul ordinaru.

Dr. Alesandri presinta în daru dóue esemplare din legend'a sa dramatica „Despot Voda“, si unu esemplaru din oper'a repausatului Rallet, „Suveniri si impresiuni de caletoria în Románi'a, Bulgári'a etc.“

Dr. Alesandri totu-odata atrage atențiunea Academíei asupra importantiei operei lui Rallet, care se

si recomanda secțiunii istorice spre a referá despre ea.

Siedintî'a VI din 31 martie.

Se citește și se aprobá statul de presentia a membrilor pe 14 díle espirate.

Dl Baritiu dá sêma de lucrările cele pendinte séu gata ale secțiunilor istorice.

Se pune în discuțiune raportul secțiunii istorice despre manualul manuscriptu de geografia al dlui C. Popescu si se primesc concludsiunile aceluí raportu.

Dl Stefanescu ofera din partea sa si a dlui Aurelianu unu esemplaru din „Revist'a sciintifica“ pe anul X pentru biblioteca Academiei.

Dl Baritiu dá citire raportului despre cartea repausatului dl Rallet: „Suveniri si impresiuni de caletoria“, analisând'o capitulu cu capitulu, si cautându în ea o oglinda credincioasa a grelei epoce când s'a scrisu si a frumosului caracteru al autorului.

Acésta lectura producendu cea mai víua impresiune asupra Academiei, dnii *Ion Ghica* si *Alesandri*, cari avusesera ocaziune de a fi în Constantinopolu pe timpul când venise acolo cei doi mari Români, Rallet si Costache Negri, pentru a staruí în privint'a secularisării averilor monastiresci, completéza raportul dlui Baritiu, dându amerunte asupra energiei si finetiei cu care au lucratu ambii tramisi, si insistându asupra importantiei memoriilor si actelor de corespondentia ce cauta sê fi remasu dupa Negri mai cu sêma. *Dl Alesandri* adaugá, cá ilustrul repausatu i-a încredintiatu dsale, cu limba de mórte, mai multe ládi cu hártia, pe cari ínse, nefiindu-i pâna acum remise, nu le-a cercetatu ínca, dar spera cá o va puté face peste putínu si cá va gasi acolo multe tesaure pentru istoria epoei.

Dl Babesiu multumescé dlui Baritiu de a fi provocatu o discuțiune atát de interesanta. Dsa constata, cá si Români de peste Carpati au avutu a trece prin lupte analoge cu acele în cari cu mai multu succesu au luatú o parte atát de stralucita Negri si Rallet, si cá si acolo esista séu au existatu în acésta privintia memorie prețioase, unele nepublicate ínca, altele perdute si ratacite. Dsa esprima dorint'a cá ameruntele date de dnii *Alesandri* si *Ion Ghica*, sê se alature în anale cá appendice la raportul dlui Baritiu.

Siedintî'a VII din 1 aprilie.

Citindu-se si aprobându-se procesul verbalu al siedintiei precedente, dl *Quintescu* depune o declaratiune din partea dlui *Negrescu* cumca a cumperatu cu 400 lei gramatic'a cea manuscripta românesca din 1757, despre care a se vedé procesul verbalu din 29 junio 1879, si cá este gata ori când a o ceda Academiei cu acelasi pretiu.

Mai nou! Academia româna tînu siedintia publica mercuri. La ordinea dílei fu respunsul dlui *P. S. Aurelianu* la discursul de receptiune al dlui dr. *Felix*, discursul de receptiune al dlui *N. Teclu* si respunsul dlui *V. Babesiu*.

Literatura si arti.

Reuniunea româna de cântári din Sibíiu a arangiatu la 18 aprilie primul concertu de estu-anu cu urmatoriul programu : 1) Dóue piese de *Weinwurm*, esecutate de coru : a) „Testamentul“, b) „Remasu bunu dela Ayrshire“, melodii scotice ; 2) Dóue marsiuri caracteristice, de *Schubert*, cântate pe piano de dsior'a *M. Bologa* si dn'a *M. Brote* ; 3) Trei piese esecutate de coru : a) „Adese dormitându“, b) „Cimpo-

ieriu“, melodii scotice de *Weinwurm*, c) „O hora nationala“ arangiatu de *N. Dima* ; 4) „Imnul noptii“ de *W. Kopriva*, solo de dn'a *Moga* si coru ; 5) „Trio“ de *Beethoven* pentru violina, violoncel si fortepiano ; 6) Dóue duete : a) „Cântecul paserilor“, de *Rubinstein* si b) „Cântecu de tómná“ de *Mendelssohn-Bartholdy*, cântate de dsior'a *E. baroness'a de Popp* si dn'a *Moga* ; în fine 7) Trei coruri din oratoriul „*Paulus*“ de *M. Bartholdy*. — Publicul auditoru de asta-data a fost mai numerosu participându si unu însemnatu numeru de stráni. Aplause pré meritade au seceratu si cu asta ocaziune cele dóue duete frumóse cântate cu unu farmecu rapitoru.

Dl Theochar Alexi a pusú sub presa la *Brasiovu* o brosiura de poesii sub titlu : „Harpa si calvalu“. Pretiul unui esemplaru în octavu, 140—150 pagine, pe hártia de lúcsu, brosiatu, 50 crúceri, în legatura de lúcsu si cu o stampa represintându orasiul *Brasiovu* 1 fl. Bani sînt a se tramite acolo la tipografi'a *Tontsch si Kellemen*.

Din poesiele epice ale lui *I. Heliade Radulescu* a ma esitu de sub tiparu la *Bucuresci* : „*Ierusalimul liberatu*“, si se afla de vëndiare în *Bucuresci* la fiul autorului, pe pretiul de 1 leu.

Ce e nou?

Sciri personale. Domnul României, precum scrie *Resboiul-Grandeá*, a cumperatu lângá *Praga* unul din cele mai frumóse si bogate domenii. — **Dn'a Pia Bratianu**, pe lângá sum'a de 7000 lei, ce a înaintatu ministeriului de interne al României la 28 febr., din produsul balului de binefacere, a mai înaintatu ínca o suma de 1897 lei si 55 bani totu din recept'a aceluí balu, spre a se împartí satenilor în lipsa. — **Recompens'a dlui C. A. Rosetti**, votata la 11 maiu 1868, si recunoscuta acuma, e însumata de atunci pâna astadi în cifr'a de 158,518 lei, 52 bani ; i se mai recunoscú asemene si recompens'a nationala de 1111 lei 11 bani pe luna, reversibila asupra soției sale. — **Dl Dimitrie Olanescu**, fostu síefu de cabinetu la ministerul afacerilor straine al României, este numitu în postul de ántáiu secretariu al legatiunii române la *Constantinopolu*. — **Dl dr. M. Obedenaru** este numitu în postul de ántáiu secretaru al legatiunii române din *Roma*.

Diu'a de 8/20 aprilie, aniversari'a nascerii principelui *Carol*, s'a serbatu la *Bucuresci* si în anul acesta cu pompa. Deminétia capital'a a fost desțeptata de tunuri, apoi la miédiadi s'a cântatu la mitropolia unu *Te-Deum*, la care au asistatu ministrii, represintantii puterilor straine, autoritátile civile si militare si unu numerosu publicu ; stradele capitalei fure împodobite cu stindarde tricolore.

Hymen. Dl George Mladinu notaru în *Nadasiu*, la 8 l. c. si-a încredintiatu de soția pe domnișior'a *Rosa Ardeleanu*, fiic'a notarului din *Sintea*, comitatul *Aradu*. — **Dl Teodoru Popu**, notaru în *Picleu*, comitatul *Bihariei*, si-a încredintiatu de soția pe domnișior'a *Emilia Abrudanu*, fiic'a dlui parocu din *Grosi*, comitatul *Biharia* ; cunun'a se va serbá la 17 maiu.

Simeon Balint s'a înmorméntatu la 18 aprilie, în *Roșia-de-munte*, asistându unu publicu fórté numerosu si adunatu din tóte pãrtile. Anunciul de doliu al familiei suna asiá : *Carolina Balint* nascuta *Golgotiu* cá soția, *Anna* maritata *Hodosiu* cá fiica, dr. *Iosif Hodosiu* cá ginere cu fiii si fiicele *Enea* medicinistu, *Letiția* maritata dr. *Oncu adv. în Aradu*, *Sabinu* candidatu de locotenente în reg. al 50-lea, *Alesandru*,

Juniu Brutu, Ulpiu Nerva si Roma Victoria, nepotii dr. A. Balint medicu în Roşia, Ioan Balint preotu în S. Martinul de Câmpia, Iosif Balint preotu în Petridu, Alesandru Balint preotu în Pusztă-S.-Martin, Scarlatu Balint comerciantu în Bucuresci, aducu la cunoscintăa tuturor celorlalti consângeni, amici si cunoscuti, cumca preiubitul lor soşiu, tata, socru, mosiu si unchiu Simone Balint, preotu gr. c. în Roşia-de-munte, protopopu actualu al tractului Bistrei, cavaleru al ordinului Francisc Iosefianu si al ordinului rusescu S. Anna, fostul prefectu a Salmelor, neobositu anteluptatoru naţionalu, dupa o scurta suferinţăa, în al 46 anu ale serviciului prestatu cu zelu si credinţăa bisericeii, naţiunii, în 70-lea anu ale vietii sale în 16 luni curente la 7 ore deminetti si-a datu sufletul în mânilor Creatorelui. Roşia-de-munte în 16 aprilie 1880. Fia tîerîn'a usiôra!

Mişcări diplomatice române. Dîuarul „Indépendance roumaine“ publica urmatorele nouăti: „O mişcare destul de însemnata are să aiba locu în personalul nostru diplomaticu. Astfel, dupa cum am anunţiatu înca de multu, dl Calimachi-Catargi merge la Paris în calitate de trimisu extraordinaru si ministru plenipotenţiaru. Dl generalu Ioan Ghica, ministru la Petersburg, va merge la Londra. Dl Varnav Liteanu, agentu la Berlin, se duce la Roma în calitate de trimisu extraordinaru si ministru plenipotenţiaru. Dl N. Cretulescu, ministru la Roma, va fi trimisu la Berlin în aceeaşi calitate. Pentru posturile din Madrid, Bruxelles si Petersburg, sînt desemnati trei candidati; dar aceşti candidati cari sînt dnii Mitilineu, Emanoil Cretulescu si generalu Slanicenu, nu se paru înca ficsati asupra postului ce dorescu a primi. Cu tôte aceste, se crede că dl Mitilineu va merge la Bruxelles, dl Emanoil Cretulescu la Madrid si dl generalu Slanicenu la Petersburg.“

Sciri scurte. La Bucuresci dela 30 martie pâna la 5 aprilie s'au nascutu 114 copii si au muritu 138; deci mortii întrecu pe nascuti, în timpu de 6 dîle, cu 24. — **Politi'a din Beregszász** escortându, la 7 l. c., pe unu individ cu numele V. Major, pe calea ferata, acela sari din cupeu, pe când trenul mergea; poliştul însădar strigă să se oprisca trenul, acela nu se oprî si delinquentul disparu. — **La Gmunden** fiul de 13 ani al unui pazitoru dela calea ferata omori pe amicul seu de 11 ani, care i-a furatu unu obiectu preţiosu. — **În comitatul Bihariei** comitele supremu a suspendatu pe judele administrativu din Mişca Eugen Kabós, pentru că socotile lui s'au gasitu în desordine. — **Carrousselul din Viena**, din care se aşteptă unu venitu curatu de vr'o două sute de mii, a produsu numai 25,000 fl.

Necrologe. Ioan Margineanu, tineru transilvaneanu din Bistriţa, medicinistu în an. I la universitate din Viena, patimiă de unu timpu încôce de unu morbu mentalu, din care cauza devenise forţe melancolicu. În starea acest'a plecă cătra casa. Pe la finele lunei trecute, nefericitu, ajungendu în Téc'a, lângă Reghinul sas., înecându-se, îsi termină ênsusi cursul vietii. — **Elia Folea**, teologu în anul al treile la Blasiu, a repausatu acolo, la 12 aprilie.

Locu deschisu. *)

Dlui Redactoru al dîuarului „Luminatoriu“ în Timişoara.

Sîm magulita în faţăa acelu necunoscutu prietenu, care în nr. 5 a pretiuitei dîuaru ce redigeti a

*) Firesce, nu primimu nici respundiabilitate nici soliditate pentru cele inserate în rubric'a acest'a Red.

avutu fragedul îndemnu a-si aduce aminte de mine, în o forma atît de onorifica. Nu am cuvinte a spune adâncimea gratitudinei ce simtîescu pentru nobil'a cale, prin care îmi facu cunoscutu, că ce am scrisu în mai multe dati — nu a trecut neobservatu de unii barbati mai tineri, a inteliginţei nòstre locale.

Sîm recunoscatore acestui prietenu fàra nume; el me încurageza în multe. Si totu cu însemnarea acestei multîumiri sînt îndatorata si dneii vòstre dle Redactoru, pentru că cu tinerul stadiu a dîuarului nu ati pregetatu a primi în interesantele sale colone, si cestiuni mai multu individuale.

Una înse gândescu că ati greşitu dle Redactoru, si nu ve fie cu superare — e tocmai banii pentru şcol'a de fete, adunati prin Reuniunea damelor. Dta taci mortisîu, nu mîngai pe bunul prietenu ce întreba, nu-i faci observarea, că adeca acei bani sînt împrumutati în sum'a rotunda comunei bisericesci s. Ilia, unde dta esti presiedintele com. parochialu, si că atare ai recunoscutu mai ântâiu.

Apoi vedi cu iubirea cătra dreptate, trebuia a spune de pilda si aceea, că banii Alumneului nu sînt dati învetiatoriului, ci comunei bisericesci s. Georgiu; si apoi nu în pomana, ci ierasi pe procente. Si apoi mai scii una, hârti'a cea mare — obligul? Potu fi toti fàra grige — acolo sînt subscrisi unii barbati, cari haru Domnului au doveditu din destulu, că sînt români, si sciu înfrunta primejdia prin care o instituţiune naţionala ar suferi.

În cât pentru Alumneu, am ajunsu la capetâiu si dîcu: cine-i vinovatu se supara. Nu me dore, nimica, dar e cam tristu, că acesta instituţiune cladita prin zelul unor distinsi barbati, a începutu să scapete, si ostenelele lor să remâna mai fàra fructe — deca nu vom pacatui a luă dreptu fructe si cele audite în adun. gen. din 1878.

Alta ora dle când va mai fi o astfel de pricina, si vr'unu prietinu a mai sciri ci dupa ceva, apoi ca mai la îndemana, nu uitati a-l lumina. — Pentru aste apoi fiti asigurat înaintea de recunoscintăa meritata, atît dela mine cât si dela celu ce-mi sta apròpe, si care totu-de-una a sciutu să-si arete în modu cuviinciosu, aceea ce datorîa unor prieteni iubitori de adeveru.

Timişoara-Fabricu 9/21 aprilie 1880.

Emilia Lungu.

Treiluniul jan.—mart. se încheiă cu nr. 25. Rugămu pe aceia ale căror abonamente espirara atunci, să le rennoiésca de timpuriu, căci à conto nu putemu tramite fòi'a nimenuia.

Redacţiunea acestei foi mutându-se la Oradea-mare, (Nagy-Várad,) de acuma înainte tôte corespundintiele si toti banii de prenumeraţiune sînt a se tramite acolo. Onorabilele redacţiuni asemenea sînt rogata a ne espedă acolo esemplarele de schimb.

De ora-ce în joi'a viitoare, din causa serbatorilor, fòi'a nòstra nu va aparé, numerul acela se anticipa la celu de acuma, că abonantii nostri să nu aiba nici o scadere; deci astfel numerul presinte contîne o colă întréga.

Proprietaru, redactoru respundiatoru si editoru:

IOSIF VULCANU.

**A conservá frumseti'a tineretiei
pana la adancile
betranetie
e problem'a de vietia
a fia-carei
femei.**

Asta atérna de cea mai ingrigita cultivare a pelitiei. Conservarea curata si delicata a acestei. intretinerea ei in finetia si freschetia, — stirpirea petelor, a rosietiei, a pistrnelor si a tuturor petarilor pelitiei, precum mai ales nimicirea repentina si durabila a cretfelelor, se

póte efeptuí deosebitu prin escelent'a si atat de suprindeitoria in efectu

RAVISSANTE

(du dr. Lejosse à Paris.)

unicul nestricaciosu preservativu pentru cultivarea pelitiei, esaminatu oficialminte. Celu mai pretiosu secretu de toaleta al damelor elegante din Paris. Londra. Viena si Budapesta, conservarea freschetiei din tineretie si la betranetie : s'a probatu prin mii de esemple cá bunu, de aceea, cá primu-mijlocu de infrumsetiare, nu póte se lipsesca de pe mes'a de toaleta a nici unei dame.

Pretíul unei sticle originale mari fl. 2.50) cu indrumare de Pretíul unei sticle originale mici fl. 1.50) intrebuintiare.

SAVON RAVISSANTE

celu mai bunu si mai renumitu sapunu cu parfumu pentru infrumsetiarea si curatirea pelitiei. Dupa intrebuintiarea lui, peliti'a devine fina cá si catifeu'a si are una mirosu forte

placutu. Duréza multu si nu séca ; celu-ce l'a incercatu odata, nu va mai intrebuintia altu sapunu.

Pretíul unui carton (3 bucati) fl. 1.50, o bucata 50 cr.

POUDRE RAVISSANTE.

Pudr'a cea mai favorita a damelor dela Paris si Londra, precum si a celor mai multe artiste. Tóte damele, cari au intrebuintiat o odata, s'au convinsu, ca **Poudre Ravissante** nu se póte intrece in bunetate ; se lipesc forte bine, e nevisibila si da colórei pelitiei o freschetia naturala, deci mai tare o putem recomanda.

Alba seu rosa, o siatula mare 1 fl., un'a mica 60 cr.

EAU DENTIFRICE RAVISSANTE.

Celu ce vré se aiba dinti curati si sanetosi, se se convinga cat mai curéndu prin o intrebuintiare, cat de escelenta si asiá dicéndu admirabila este "apa de dinti Ravissante".

Lipsita de tóte acidele, e compusa din tonice si balsamice materiale de plante de cele mai apte pentru conservarea dintilor. Prin ea carnea dintilor se intaresce, emailul dintilor se conserva si putredirea se evita. Diece picaturi intr'o inghitura de apa ajungu pentru spelare. Gur'a si respirarea capeta unu mirosu placutu. Intaresce dintii, incéta seu impedecca durerea de dinti.

Pretíul unei sticle originale 1 fl.

POUDRE DENTIFRICE RAVISSANTE.

Pravul Ravissante de dinti

contine particelle lipsite de acide, neutralisátore cari in apa se disolvu. Face cu putintia tinerea curata a dintilor, si aceea totu-odata isi conserva colórea si lucirea naturala ; si nu se póte atacá nici chemicesce nici mechaniccesce. Carnea dintilor usíoru sangeranda isi capeta tari'a naturala, iér gur'a devine placutu improspetata.

Pretíul unei siatule 50 cr.

Comandele prin epistole se efectuescu cu întórcerea postei prin magazinul centrala de espeditiune a Specialitatilor Ravissante a lui

H, SCHWARZ,

in Budapesta Boulevard-Muzeu nr. 10.

**Indispensabili
articoli de economía**

din adeveratu argintu britanicu

se afla de vëndiare cu **a patr'a parte** a pretíului de fabrica, anume :

	pân'acuma	acuma
6 escelente cuțite de mész, cu adeveratu taisiú englezescu	fl. 9.—	fl. 2.25
6 furcutie de cele mai fine, din o bucata	fl. 5.80	fl. 1.45
6 lingure de mancatu, massive	fl. 5.80	fl. 1.45
6 lingure de cafea	fl. 3.—	fl. .75
6 rasle, cea mai buna calitate	fl. 6.—	fl. 1.50
1 lingura de scosu sup'a, cea mai buna calitate, massiva	fl. 4.—	fl. 1.—
1 lingura de scosu laptele, cea mai buna calitate, massiva	fl. 2.—	fl.—.50
6 tasse de cele mai fine englese Victoria	fl. 2.—	fl.—.50
2 feșnice frumóse pentru mész seu pianu	fl. 4.—	fl. 1.—

Tóte cele 10 de bucati comandate de odata (in locu de fl. 41.60) numai cu 9 fl. 70 cr. dimpreuna cu impachetarea.

Mai departe se afla de vëndiare :

	pân'acuma	acuma
6 cuțite de desertu, cu taisiú englezescu	fl. 5.—	fl. 2.—
6 furcutie de desertu, din o bucata	fl. 5.60	fl. 1.40
6 cuțite pré frumóșiele, pentru copii	fl. 8.—	fl. 2.—
6 furcutie	fl. 5.60	fl. 1.40
6 lingure de mancatu	fl. 5.60	fl. 1.40
1 oglinda de toaleta, suprindeitoru frumósa, de intorsu	fl. 6.—	fl. 1.50
1 pré frumósa cutia de zaharu seu de untu	fl. 6.—	fl. 1.50
1 pré frumósu clopotielu de mész, cu sunetu argintiu	fl. 4.—	fl. 1.—

	pân'acuma	acuma
2 frumóse si mari feșnice de salon	fl. 8.—	fl. 2.—
2 feșnice girandole, cu 4 bratie	fl. 36.—	fl. 9.—
2 " " " " " " " " " " " "	fl. 44.—	fl. 11.—
6 frumóșiele "șinetóre de ou"	fl. 6.—	fl. 1.50
6 șinetóre de ou si mai frumóse, cu tassa, in o bucata	fl. 11.20	fl. 2.80
1 frumósa cutia de tutunu	fl. 2.—	fl.—.50
1 șinetóre de aprindeitoré (chibrituri)	fl. 3.20	fl.—.80
1 stracuratoru de theia	fl. 1.20	fl.—.30
1 preseratoru de zaharu	fl.—	fl.—.80
1 preseratoru de piperu	fl.—	fl.—.40
1 feșnicu pentru trimeau de nópte	fl. 2.—	fl.—.50
1 sararitia	fl. 2.40	fl.—.60
1 lingura de legume (zarzavaturi)	fl. 2.40	fl.—.60
1 pravu curașitoru, cate unu globurelu	fl.—	fl. .10

Articuli anuciati de mai multi negustori din Viena sub titlu de argintu britanicu, súnť numai niste imitatiuni reu reesite si mai multu niste jucarii pentru copii, cari in timpu scurtu devinu negre seu galbene.

Spre a probá, ca anuciul nostru nu se bazeza pe amagire, iéta ne obligamu in publicitate, cá déca obiectele n'aru placé cuiva, in timpu de optu zile se le reprimimu si se retragemu banii. Acela dara, care voiesce se-si cumpere pe banii sei marfe bune si solide, iér nu rele si de nentrebuintiatu, se nu-si tramita banii la amagitorii din Viena, ci se se adreseze numai de-a dreptul la magazinul fabriciei intrunite a articolilor de argintu britanicu :

„Egyesült Britannia-Ezüstárak Gyári raktáraba“,

Budapesta, Bazar HARIS, nr. 17, Rondeau.

Intrare : Városháztér 9, si Koronaherczeg-utca 8.

Comandele prin epistole se efectuescu cu întórcerea postei punctual si cu consciintia.

(Pretíul de transportu pentru greutate de 5 chile 33 cr.)